

Geen doorstart voor Flach

140 jaar oude drukkerij legt loodje in vechtersmarkt

Drukkerij Flach bleek niet bestand tegen de keiharde gevolgen van de economische crisis. In oktober viel het doek na 140 jaar voor de in Heerenveen gevestigde onderneming. Sindsdien zitten zo'n 35 medewerkers thuis, staan de machines stil en blijven de parkeerplaatsen bij het pand leeg. Ondanks dat geïnteresseerden voor een doorstart de eerste dagen over elkaar heen buitelden, is iedereen inmiddels afgehaakt.

Volgens Flach-directeur Harry Zweers leidde een complex aan factoren naar het bankroet. "Maar mijn hartstilstand afgelopen voorjaar was de grootste boosdoener. De bankiers vroegen zich toen af welke toekomst eigenlijk voor Flach weggelegd zou zijn. Daar kon ik geen antwoord op geven. Zeker niet vanuit een ziekbed", legt hij verbitterd uit.

Volgens curator Rimar Goudberg van Verdonk Advocaten uit Heerenveen was er meer aan de hand. "Flach genereerde sinds 2008-2009 al een lagere omzet. Werd er voorheen jaarlijks zo'n 8 tot 9 miljoen euro gedraaid, de laatste jaren hield het met 6 miljoen euro wel op. Ook waren de vaste lasten hoog." Om die financiële verplichtingen te reduceren, werd in 2010 afscheid genomen van dertien werknemers. Dat bleek echter onvoldoende om structureel positief te draaien. "De schulden liepen op. Met een schuld van 4 ton euro bij de Deutsche Bank, zo'n 2 miljoen euro bij de ABN AMRO, een half miljoen euro bij de fiscus en 1,5 miljoen euro bij handelsleveranciers praten we over een forse schuldenpositie", aldus Goudberg. De bank besloot de geldkraan in oktober helemaal dicht te draaien. Men had onvoldoende vertrouwen.

Trigger

Dat de gezondheidstoestand van Zweers aan de misère heeft meegeholpen, beaamt Goudberg. "De leveranciers en de bank zijn daardoor getriggerd. In de markt gonsden geluiden dat het niet zo goed meer ging met Flach. En ja, dan komen ook de leveranciers met voorwaarden – zoals vooruitbetalen en een deel van het openstaande saldo voldoen – als er geleverd moet worden. Zweers voelde zich machteloos. "Iedereen keek naar mij, de verhalen gingen de ronde en de leveranciers voelden onrust. Alles lag onder een vergrootglas. Ik moest opdraven, maar was ziek. Ik mocht mezelf niet nog een keer over de kling jagen. En dan nog: tegen de wil van bankiers en leveranciers kun je weinig doen."

Zweers zag nog maar één mogelijkheid en vroeg begin oktober het faillissement aan. Door een onvolledige aanvraag bleef het verzoek nog twee weken liggen. Vakbondsadviseur Hans Robijn van FNV Kiem: "De medewerkers zitten sinds 10 oktober thuis omdat er geen productie meer gedraaid kon worden bij gebrek aan grondstoffen en geld." Overigens stonden de machines daarvoor al stil. "In verband met financiële nood bij sommige medewerkers – ze hadden hun salaris over september nog niet ontvangen – heb ik met de directie afgesproken hen de reiskosten te besparen. Op een enkeling na zitten ze nog steeds thuis." Toen betaling aan de werknemers uitbleef en tot tweemaal toe het faillissement niet door de Rechtbank werd behandeld, kreeg Robijn van de werknemers de opdracht een faillissementsaanvraag voor te bereiden. "Die voorbereidingen waren in volle gang toen het daadwerkelijke faillissement werd uitgesproken."

Geen reëel bod

Een doorstart leek realistisch. Volgens Goudberg buitelden de geïnteresseerden de eerste dagen over elkaar heen. Ook Zweers was hoopvol. “We hadden prima klanten en bestonden al 140 jaar. En kartonnageland is natuurlijk een vechtersmarkt. Iedereen wil meer omzet draaien en klanten binnenhalen”, vertelde hij een paar dagen na het faillissement. De een na de ander haakte echter af. Volgens de curator zijn daar twee oorzaken voor: het feit dat de drukkerij al stil lag en het forse machinepark (zie kader). “De inzet van een doorstart was het volledige machinepark, een deel van de werknemers, de voorraad en de klanten. Er is echter geen reëel bod uitgebracht.”

Voor vakbondsman Robijn was de afloop geen verrassing. “Het verbaasde mij echter wel dat de curator geen boedelkrediet bij de bank aan had gevraagd om de boel weer te laten draaien. De klanten vertrokken om die reden al snel naar de concurrent. Ik zag dus al geen doorstart meer van de grond komen. Iets dat de curator zich mede mag aantrekken.” Goudberg kan zich niet in die kritiek vinden. “Na het faillissement is er karton ingekocht – via een andere oplossing dan het aanvragen van een boedelkrediet – om een lopende order van een grote klant af te ronden. Dit om te voorkomen dat deze klant elders haar order zou onderbrengen. Juist met het zicht op een eventuele doorstart.”

“Triest resultaat”

Robijn vindt de reactie van de curator maar primitief. “Goudberg heeft naar eigen zeggen – om voor één klant te kunnen draaien – karton ingekocht. Dat was dan wel veel en veel te laat en wat weinig.” Daarnaast vraagt de vakbondsman zich af wat Zweers na het stilvallen van de productie eigenlijk heeft gedaan om zijn klanten te behouden en de kans op een doorstart te vergroten. “Hij had zijn klanten kunnen bellen om hen gerust te stellen en voor het bedrijf te behouden. Ik heb geen enkele aanwijzing dat Zweers een dergelijke actie heeft ondernomen. Het trieste resultaat is dat nu ruim dertig mensen naar mijn mening deels nodeloos zonder werk thuis zitten.”

<<<begin kader 1>>>

140 jaar oud

140 jaar geleden zag de zelfstandige grafische onderneming Flach in watersportstad Sneek voor het eerst het licht. Oprichter Andreas Flach gaf het stokje binnen de familie over en aan het roer van het bedrijf bleef jarenlang een Flach staan. Zeventien jaar geleden werd Harry Zweers algemeen directeur. In 2008 verhuisde hij met de drukkerij naar Heerenveen en kon het bedrijf verder groeien. Ook daar rolden jarenlang onder andere de vouwdozen, etiketten, vensterdozen en wikkels uit de machines. Tot oktober 2014. Voor Flach viel het doek. De deuren sloten op 21 oktober officieel na het uitspreken van het faillissement.

<<<einde kader 1>>>

<<<begin kader 2>>>

Fors machinepark

Volgens curator Rimar Goudberg van Verdonk Advocaten in Heerenveen was het forse machinepark één van de hoofdredenen dat een doorstart niet gelukt is. “Het park heeft een waarde van zo’n 7 tot 8 ton euro. Een aantal partijen wilden wel één of twee machines kopen, maar dat was natuurlijk niet

mijn insteek. Daarnaast wilde nagenoeg niemand op de vestiging in Heerenveen gaan zitten, maar de machines naar de eigen onderneming halen. Als je dan de demontage- en transportkosten erbij optelt, is het hele plaatje niet meer rendabel.” Het machinepark van Flach ontstond onder meer uit: twee Man-Roland zes- en tweekleurendrukkers, drie Bobst-machines met 1 mm-technologie, drie Jagenberg vouwplakmachines, Twee Gietz tray erectors, één Busch stanskanon, twee Willet applicators, één Flexo drukpers en een moderne plottermachine.

<<<einde kader 2>>>

Susanne Hellendoorn